

OSVRTI

O DANIMA HRVATSKOGA I
NJEMAČKOGA JEZIKA

Od 11. do 17. ožujka svake se godine održavaju Dani hrvatskoga jezika. Iz godine u godinu sve se više šire, ali je ipak teško biti zadovoljan načinom i opsegom njihova održavanja jer još uvijek dobrim dijelom sve više ili manje zavisi od dobre volje pojedinaca. U njihovu pohvalu valja reći da je teško u društvenome radu nešto valjano učiniti ako pojedinci ne podmetnu svoja leđa. Ipak, Dani hrvatskoga jezika nikako ne smiju biti stvar pojedinaca, pojedinci su raspoloženi prema tim danima ovako ili onako, oni se mijenjaju, a Danima treba pravi motor koji bi ih svake godine zdušno pokretao. Hrvatski je sabor donio odluku o održavanju Dana hrvatskoga jezika, ali ništa više od toga. Niti je on preuzeo brigu za njih niti ju je povjerio komu drugomu. Toga se zadatka prihvatila Matica hrvatska i ona je najviše napravila, ona još uvijek mnogo čini, ali to još nije dovoljno. Tražio sam da ona Dane uvrsti u svakogodišnji plan svoga djelovanja, ali ne znam je li to učinila iako ih potiče svake godine i polako u tome napreduje, ali osjećam da bi moglo biti i bolje. Unutrašnji događaji u MH kao da utječu i na djelatnost na tome području. Promjena pojedinih osoba, njihove nadležnosti i sklonosti, izbori, predizborno ili poslijeizborno vrijeme, promjene u Predsjedništvu ili Upravnom odboru nisu bez utjecaja i na Dane hrvatskoga jezika. A oni su trajan i stalan zadatak i kao takav trebao bi iz godine u godinu neprestano biti bolji, bez obzira na unutrašnje stanje. Taj je zadatak dostojan Matice hrvatske i

jedan od važnih područja njezina djelovanja. Njime bi se zaista mogla ponositi i trebao bi biti sastavni dio njezinih svakogodišnjih izvještaja. Tako bismo dobili i pregled zbivanja na tome području i mogli bismo na jednome mjestu imati sigurne podatke. Ovako sudimo po osobnome dojmu.

Matica hrvatska tvori cjelinu kulturnih djelovanja u cijeloj Hrvatskoj pa valja naglasiti da ona nije samo središnjica, ona je cjelina sa svojim ograncima, a ogranci kao da stalno očekuju nešto od središnjice, od Zagreba, kao da u svemu trebaju poticaje iz Zagreba, kao da uvijek netko treba doći iz Zagreba. Što se Dana hrvatskoga jezika tiče, ne trebaju se u svemu čekati poticaji iz Zagreba, ne treba se u svemu oslanjati na Zagreb, ima i drugih jezikoslovnih središta: Zadar, Rijeka, Pula, Osijek, da spomenem samo najistaknutije. Pa i od njih ne treba očekivati sve. Treba nešto učiniti i u svojoj sredini, vodstvo ogranaka samo, ono najbolje zna jezične probleme svoje sredine i može o njima nešto samostalno reći. A zatim sami pojedinci. Ponavljam, pojedinci su važna poluga u pokretanju pojedinih zbivanja i svaka je inicijativa dobro došla.

Zašto sve ovo pišem i zašto pišem toliko o Matici hrvatskoj u Jeziku, a ne u Matičinu Vijencu. Pišem u Jeziku zato što i časopis Jezik treba dati tomu svoj prilog. On ga doduše stalno daje svakim svojim brojem, ali to bi bilo i bez Dana hrvatskoga jezika. Pišem ovo da potaknem i čitatelje Jezika da misle na Dane hrvatskoga jezika i u svojoj sredini. Ako ih samo pet poduzme nešto što ne bi učinili bez Jezika, da samo na jednome sastanku javno komentiraju jedan broj Je-

zika, jedno njegovo godište već je više nego da nisu učinili ništa.

A pišem to zato što su me na ove retke potakla živa i raznovrsna zbivanja početkom lipnja prošle godine u Zagrebu. Od 5. do 8. lipnja održani su u Zagrebu Dani njemačkoga jezika. Njihovo održavanje poduprli su

- Hrvatsko društvo učitelja i profesora njemačkoga jezika
- Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Hrvatska radiotelevizija
- Gradski ured za obrazovanje
- Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
- Hrvatsko-njemačko društvo u Zagrebu
- Veleposlanstvo SR Njemačke
- Deutscher Akademischer Austauschdienst
- KulturKontakt Austria
- Österreichisches Kulturforum Agram
- Veleposlanstvo Republike Austrije
- Švicarsko veleposlanstvo
- Centrum für internationale Migration und Entwicklung.

A onda svaki dan emisije na Hrvatskoj televiziji, ne samo po jedna, izložbe, predavanja, priredbe u raznim ustanovama, od dječjih vrtića, osnovnih i srednjih škola preko visokih do Filozofskoga fakulteta, pa u privatnim školama, u Školskoj

knjizi, Klubu književnika, Goetheovu institutu u Zagrebu, Evangeličkoj crkvi, Poliklinici "SUVAG", Hrvatskom narodnom kazalištu u Varaždinu, u knjižnicama, galerijama... Okrugli stolovi, filmovi, predavanja, izložbe... Imam malu knjižicu tiskanu tim povodom o svim zbivanjima i nabrojio sam ih 79, a nisam sve pažljivo brojio jer ima i složenih pa ih je bilo i više od 79.

U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu otvorena je izložba *Herzliche Grüsse*, prva izložba u svijetu o njemačkome jeziku koja otkriva njemački u riječi, zvuku i slici, koja pomoću nekoliko različitih medija pokazuje njegov portret. "Najrazličitiji aspekti njemačkoga jezika predstavljeni su tako da informiraju, bude znatiželju, zabavni su i doživljajni, ali isto tako iznenađuju i puni su humora." (Iz spomenute knjižice.) Prišao sam jednomu od organizatora i pitao ga održavaju li se to Dani njemačkoga jezika u Njemačkoj. Ne. Održavaju li se Dani njemačkoga jezika u Hrvatskoj? Ne. Samo u Zagrebu? Da. Osjećao sam se jadno unatoč tomu što se Dani hrvatskoga jezika obilježavaju jer su nam Nijemci ipak održali lekciju, i to usred Zagreba!

Nadam se da ćete razumjeti zašto sam napisao ove retke.

Stjepan Babić

Dragi čitatelji,

Jezik je upravo ušao u 49. godište izlaženja. Pozivamo vas da ga i dalje pratite na putu prema 50. obljetnici. Najjednostavniji način da to učinite jest da obnovite pretplatu. Godišnja pretplata i dalje je 75 kn, za inozemstvo 18 eura. Poštanski troškovi uključeni su u cijenu.

I ovom vas prigodom pozivamo da Jezik preporučite prijateljima i znancima, studentima i učenicima. Na taj način doprinosite širenju jezične kulture, izgrađivanju i učvršćivanju jezičnih stavova, a ujedno pomažete da Jezik i dalje redovito izlazi.

Zahvaljujemo svima koji su dosad nešto učinili za promicanje Jezika te pronašli nove pretplatnike.

Uredništvo